

Vorstel aan de Raad

Nr.:

Agendapunt:

Datum:

9 december 2014

Onderwerp:

– Bestemmingsplan Buitengebied 2015

Onderdeel raadsprogramma: Woonomgeving

Portefeuillehouder: Hans Marchal

Voorgesteld besluit

Het bestemmingsplan Buitengebied 2015 vaststellen.

Korte samenvatting

In 2012 heeft de raad de Nota van uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Vervolgens is in 2013 het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied ter inzage gelegd. In 2014 is een ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd. Inmiddels zijn de zienswijzen verwerkt en ligt het plan voor ter vaststelling door de raad.

Aanleiding

Op 19 juni 2012 heeft de raad de Nota van uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Op basis daarvan is een voorontwerp bestemmingsplan voorbereid. Dit plan heeft van 10 oktober tot en met 20 november 2013 ter inzage gelegen. Aan het begin van de ter inzage legging is in het buitengebied huis aan huis een informatiefolder verspreid. Op 5 en 6 november 2013 zijn inloopavonden gehouden waar inwoners vragen konden stellen over het plan. Voor deze avonden was grote belangstelling. Vervolgens konden inwoners met meer complexe vragen een afspraak maken voor een spreekuur. In totaal zijn 5 vooroverlegreacties en 114 inspraakreacties ontvangen.

Alle reacties zijn verwerkt en vertaald naar het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2014. Van 22 mei 2014 tot en met 2 juli 2014 heeft het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2014 ter inzage gelegen.

Iedereen die een inspraakreactie over het voorontwerp bestemmingsplan had ingediend alsmede de vooroverlegpartners zijn schriftelijk geïnformeerd over de ter inzage legging.

Op 3 en 4 juni 2014 zijn inloopavonden gehouden waar inwoners van het plangebied vragen konden stellen over het plan. Voor deze avonden was eveneens grote belangstelling.

Vervolgens konden inwoners met meer complexe vragen een individuele afspraak maken.

Tijdens de periode van ter inzage legging kon iedereen een zienswijze indienen. In totaal zijn 92 zienswijzen ontvangen.

Zienswijzennota

In de Zienswijzennota wordt kort aangegeven wat de inhoud van de zienswijze is en wat de reactie van de gemeenteraad hierop is. Daarbij wordt aangegeven of en in hoeverre de reacties hebben geleid tot aanpassing van het plan. Aanpassingen ten opzichte van het ontwerpplan zijn in een kader weergegeven.

We kunnen een onderscheid maken tussen zienswijzen die betrekking hebben op een individueel adres of perceel en de zienswijze die algemene thema's betreffen. Onder de kop 'Overweging die leiden tot het besluit' (zie onder) wordt ingegaan op de algemene thema's die relevant zijn voor het bestemmingsplan en in diverse zienswijzen terugkomen.

Bij de beantwoording van zienswijzen over specifieke adressen is uitgegaan van het bestaande beleidskader dat is vastgelegd in onder meer de Nota van uitgangspunten, de structuurvisie Wijk bij Duurstede 2020, het landschapsontwikkelingsplan en de provinciale ruimtelijke structuurvisie en verordening.

De nota geeft tevens een aantal ambtshalve aanpassingen van het plan weer. Alle aanpassingen zijn verwerkt in het vast te stellen bestemmingsplan Buitengebied 2015.

Beslistermijn

Volgens de Wet ruimtelijke ordening stelt de gemeenteraad het plan vast 12 weken na afloop van de termijn van ter inzage legging van het ontwerpplan. Deze termijn liep af op 2 juli 2014 zodat het plan eind september vastgesteld had moeten worden. Vanwege het grote aantal zienswijzen was het niet haalbaar om het plan tijdig aan de raad voor te leggen ter vaststelling. In de praktijk wordt door gemeenten de termijn van 12 weken als een termijn van orde gehanteerd. Eén van de indieners van zienswijzen heeft bij de Raad van State echter beroep aangetekend tegen het niet tijdig vaststellen van het plan. Dit beroep is gegrond verklaard en de Raad van State heeft op 5 november 2014 geoordeeld dat de raad het plan binnen 12 weken na de uitspraak dient vast te stellen. Daarna dient de gemeente een dwangsom aan appellant te bepalen van € 100,- per dag tot een maximum van € 15.000,-. Ervan uitgaande dat de raad het plan op 17 februari vaststelt bedraagt de te betalen dwangsom € 2100,-.

De uitspraak van de Raad van State betekent dat elke belanghebbende met succes de vaststelling van een bestemmingsplan binnen de gestelde termijn kan afdwingen. Wij zullen daarom voor bestemmingsplannen een strakkere planning gaan hanteren. Ook zullen alleen nog maar ontwerpplannen ter inzage worden gelegd die volledig af zijn, dat wil zeggen alle onderzoeken dienen volledig te zijn afgerond. Het zal bij veel of complexe zienswijze lastig blijven de gestelde termijn te halen.

Specifiek (beoogd doel)

De Wet ruimtelijke ordening geeft de verplichting een bestemmingsplan eens in de tien jaar te herzien. Het bestemmingsplan Buitengebied is in 2004 vastgesteld en in 2010 gedeeltelijk herzien. Met het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied wordt een actueel kader voor gebruik, bebouwing en ontwikkeling van het buitengebied gegeven.

Acceptabel

Zowel de provincie als de Milieu- en milieufederatie Utrecht (NMU) zijn in hun zienswijzen kritisch geweest over de ontwikkelingsmogelijkheden die het plan voor de landbouw biedt in relatie tot stikstofproblematiek en grondgebondenheid. Het college heeft door een aantal aanpassingen ten opzichte van het ontwerpplan gezocht naar een evenwichtige ontwikkeling van de landbouw die kan rekenen op draagvlak bij zowel de LTO als provincie en NMU.

Overwegingen die leiden tot het besluit

Stikstof en Natuurbeschermingswet

Ten aanzien van de ontwikkeling van de veehouderij in relatie tot de milieuproblematiek rond Natura2000 gebieden heeft de raad zich op 19 november 2013 uitgesproken en – in afwijking van de Nota van uitgangspunten – gekozen voor de volgende mitigerende maatregelen om de negatieve effecten, met name de stikstofdepositie op Natura2000- gebieden te beperken door:

- omschakeling van fruitteelt/akkerbouw naar veehouderij uit te sluiten;
- de zone rond Natura2000 aan te houden, waarbinnen de wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van grotere bouwvlakken voor veehouderij niet geldt;
- de toepassing van de afwijkingsbevoegdheid voor b&b en minicampings te beperken tot maximaal 15 minicampings en 40 b&b- accommodaties.

Ondanks deze maatregelen blijkt uit de planmer dat het bestemmingsplan tot significante aantasting van Natura2000 kan leiden en derhalve in strijd is met de Natuurbeschermingswet. Zowel de provincie als Natuur- en milieufederatie Utrecht en Groenberaad hebben hierover een kritische zienswijze ingebracht. Ook heeft de commissie voor de mer een negatief advies uitgebracht.

Naar aanleiding van deze reacties hebben we extra regels in het plan opgenomen om de (potentiele) stikstofuitstoot te verminderen. In de planmer is de maximale stikstofuitstoot berekend die ontstaat als alle veehouderijen gebruik maken van de opgenomen wijzigingsbevoegdheid en uitbreiden tot een bouwvlak van 2,5 hectare met bijbehorende veestapel. Het is niet te verwachten dat dit scenario zich voordoet maar volgens vaste jurisprudentie dienen de maximale mogelijkheden van het plan doorgerekend te worden op hun effect op Natura2000 gebieden.

Het geschetste maximum scenario is weinig realistisch; in de praktijk zijn er veehouderijen die groeien, gelijk blijven of zelfs stoppen. Het scenario dat alle veehouderijen maximaal uitbreiden is niet erg waarschijnlijk maar zeker ook niet wenselijk, zowel ruimtelijk als milieukundig. Daarom is in het plan een maximum aantal bedrijven opgenomen dat binnen de planperiode gebruik kan maken van de wijzigingsbevoegdheid. Dit maximum is gesteld op 30 veehouderijbedrijven. Dat is ongeveer 50% van de grondgebonden veehouderijen.

Bij deze beperking kan aantasting van Natura 2000 gebieden nog altijd niet worden uitgesloten maar het levert wel een substantiële beperking in de potentiële stikstofuitstoot op. Voor belanghebbenden NMU en LTO lijkt dit een aanvaardbare beperking.

Milieuzone Natura 2000

In de zienswijzen zijn veel vragen gesteld over de begrenzing van de zone Natura 2000. De zone ligt rondom de Natura 2000 gebieden Kolland en Overlangbroek. Binnen deze zone is de wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding van agrarische bouwvlakken voor veehouderijen niet toepasbaar, tenzij de uitbreiding aantoonbaar geen negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000 gebieden. Omdat de begrenzing van de zone niet altijd even logisch leek is aan CSO gevraagd de zone opnieuw te bepalen. Dit heeft geleid tot een aanpassing in de begrenzing van de zone.

Grondgebondenheid

Dit bestemmingsplan maakt een duidelijke keuze voor ontwikkeling van grondgebonden landbouw en zet een rem op ontwikkelingsmogelijkheden van de niet grondgebonden bedrijven en intensieve veehouderij.

Vanuit diverse zienswijzen is aangegeven dat een aantal melkveebedrijven zodanig uitbreiden dat hier sprake lijkt van een ontwikkeling van een grondgebonden naar een niet grondgebonden of intensief bedrijf. Naar aanleiding van deze zienswijzen is daarom de grondgebondenheid van met name de 15 bedrijven waarvoor in het ontwerpplan uitbreidingsmogelijkheden zijn opgenomen nader onderzocht. Wij vinden het reëel dat een bedrijf op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan, waarin een groter bouwvlak wordt toegekend nog niet beschikt over alle gronden die voor de toekomstige ontwikkeling nodig zijn. Het bedrijf moet echter wel aannemelijk kunnen maken dat het op dit moment grondgebonden is en in de toekomst een grondgebonden bedrijf kan blijven. Voor bedrijven die dit niet aannemelijk hebben kunnen maken is besloten de voorgenomen uitbreiding van het bouwvlak niet of slechts gedeeltelijk in het bestemmingsplan op te nemen. Het gaat om twee van de vijftien bedrijven.

De eis van grondgebondenheid voorkomt dat een ongebreidelde groei van met name de melkveehouderij kan plaatsvinden. Binnen het gebied blijft daarmee een evenwicht bestaan tussen aanbod van ruwvoer en afzetmogelijkheden van mest enerzijds en de veestapel anderzijds. Dit stelt ook een grens aan de potentiële stikstofuitstoot van de veehouderij.

Spuitsvrijzone

In afwijking van de Nota van uitgangspunten is een spuitvrije zone van 50 in plaats van 30 meter rond gevoelige functies opgenomen. Wij hebben hiervoor gekozen omdat deze afstand in de jurisprudentie algemeen aanvaard is en de kans groot is dat bij het aanhouden van 30 meter hiertegen met succes beroep wordt aangetekend bij de Raad van State.

Wij hebben voor bestaande situaties een uitzondering gemaakt op het spuitzoneverbod omdat het niet realistisch is bestaande rechten van fruittelers te beperken. Het is denkbaar dat hierover beroep wordt aangetekend. Daarom wordt op dit onderwerp uitgebreid ingegaan in de zienswijzennota (zie zienswijze nummer 26).

Om in specifieke gevallen van de algemene afstand af te kunnen wijken is in het plan een afwijkingsregeling opgenomen. Als bijvoorbeeld fysieke maatregelen worden genomen om de drift te beperken en de gevoelige functie gunstig ligt ten opzichte van de overheersende windrichting kan een vergunning worden verleend voor een kleinere spuitvrije zone.

Milieu

Voor de agrarische bedrijven die hun bouwvlak uitbreiden tot boven de 1,5 hectare zijn extra inspanningen ten aanzien van milieu, duurzaamheid en dierenwelzijn gevraagd. In het plan is voor deze bedrijven de verplichting opgenomen bij nieuwbouw van een veestal dit conform de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij te doen.

Het plan geeft de mogelijkheid zonnepanelen op de grond te plaatsen.

Bedrijvigheid

Ter uitvoering van onze ambitie in het collegeakkoord om bedrijven in het buitengebied meer ruimte te bieden hebben wij een aantal aanvullende regelingen in het plan opgenomen.

Bestaande bedrijven hebben al op grond van de Nota van uitgangspunten een uitbreidingsmogelijkheid van 20% van de bestaande bebouwing. Dit is het maximum dat op grond van de provinciale ruimtelijke verordening mogelijk is.

De mogelijkheden voor het uitoefenen van een beroep of bedrijf aan huis zijn uitgebreid.

Rechtstreeks is altijd een beroep of bedrijf aan huis tot een oppervlakte van 75 m² mogelijk.

Met vergunning kan deze oppervlakte tot 250 m² worden uitgebreid. Bestaande bijgebouwen kunnen hiervoor benut of zo nodig herbouwd worden. Ook kan bestaande bebouwing

makkelijker worden ver- of herbouwd voor een beroep of bedrijf aan huis maar ook voor andere passende functies, bijvoorbeeld een bed & breakfast.

Tenslotte is voor agrarische bedrijven naast de mogelijkheden voor recreatieve nevenactiviteiten een mogelijkheid voor het uitoefenen van een loonwerkbedrijf toegevoegd. Een loonbedrijf hoeft zich niet alleen op agrarisch loonwerk te richten maar kan allerlei cultuurtechnische werkzaamheden uitvoeren. Hierbij is wel een maximum gebruiksoppervlak van 300 m² opgenomen. Voor nevenactiviteiten met een grotere oppervlakte dient op basis van provinciale ruimtelijke verordening een aparte planologische procedure te worden gevolgd. Daarvoor is ruimtelijke onderbouwing en een plan voor landschappelijke inpassing vereist.

Ontwikkelingsmogelijkheden

Het plan geeft ruime mogelijkheden voor ontwikkelingen, zoals uitbreiding van agrarische bedrijven, nevenactiviteiten en/of bedrijf en beroep aan huis.

Ter uitvoering van de ambitie in het collegeakkoord om bedrijven in het buitengebied meer ruimte te bieden zijn een aantal aanvullende regelingen in het plan opgenomen.

Voor bestaande bedrijven is op grond van de Nota van uitgangspunten een uitbreidingsmogelijkheid van 20% van de bestaande bebouwing opgenomen. Dit is het maximum dat op grond van de provinciale ruimtelijke verordening mogelijk is.

De mogelijkheden voor het uitoefenen van een beroep of bedrijf aan huis zijn uitgebreid.

Rechtstreeks, dus zonder vergunning, is altijd een beroep of bedrijf aan huis tot een oppervlakte van 75 m² mogelijk. Met vergunning kan deze oppervlakte tot 250 m² worden uitgebreid. Bestaande bijgebouwen kunnen hiervoor benut en zo nodig herbouwd worden.

Tenslotte is voor agrarische bedrijven naast de mogelijkheden voor recreatieve nevenactiviteiten een mogelijkheid voor het uitoefenen van een loonwerkbedrijf toegevoegd. Een loonbedrijf hoeft zich niet alleen op agrarisch loonwerk te richten maar kan allerlei cultuurtechnische werkzaamheden uitvoeren. Hierbij is wel een maximum gebruiksoppervlak van 300 m² opgenomen. Voor nevenactiviteiten met een grotere oppervlakte dient op basis van provinciale ruimtelijke verordening een ruimtelijke onderbouwing en een plan voor landschappelijke inpassing vereist en is een aparte planologische procedure noodzakelijk.

Voor ontwikkelingen die omschakeling naar een geheel nieuwe functie betreffen zal tevens een aparte planologische procedure gevolgd moeten worden. Er is dan sprake van wijziging van de gehele bestemming. Het kan bijvoorbeeld gaan om algehele beëindiging van een agrarisch bedrijf al dan niet in combinatie met de bouw van een ruimte voor ruimte woning. In een aparte procedure kan maatwerk worden geleverd afgestemd op het concrete initiatief. Met enige regelmaat zal een zogenaamd verzamelplan worden opgesteld waarin verschillende ontwikkelingen worden gebundeld. De leges voor een verzamelplan zijn lager dan bij een individueel plan. Deze nieuwe werkwijze maakt een bestemmingswijziging voor kleinere ruimtelijke ontwikkelingen haalbaar binnen redelijke kosten en tijd.

Het beleidsmatige kader voor ontwikkelingen is onder meer vastgelegd in de provinciale en gemeentelijke structuurvisie. In 2015 zal een omgevingsvisie voor de Kromme Rijnstreek, dat wil zeggen het buitengebied van gemeenten Wijk bij Duurstede, Houten en Bunnik worden opgesteld. Deze visie moet voorzien in een actueel kader voor ontwikkelingen in het buitengebied. De raad wordt apart geïnformeerd over de voortgang van deze visie.

Draagvlak

Wij denken in het plan een evenwicht te hebben gevonden tussen ontwikkelingsmogelijkheden van (agrarische) bedrijven en de bescherming van milieu, natuur en landschap.

De Natuur en Milieufederatie heeft redelijk positief gereageerd op de aanpassingen die naar aanleiding van haar zienswijze zijn opgenomen (zie zienswijze 88).

Realistisch

Kanttekeningen bij het voorgestelde besluit

Het plan is juridisch aanvechtbaar op het onderwerp stikstofuitstoot. Dit vormt een risico indien beroep bij de Raad van State wordt aangetekend.

Alternatieven

De wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding van bouwvlakken kan verder beperkt of zelfs geschrapt worden om potentiële stikstofuitstoot verder te beperken.

Tijdgebonden

Het bestemmingsplan is geldig voor een periode van 10 jaar. Via afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden kunnen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Voor ontwikkelingen die niet binnen deze bevoegdheden vallen zullen aparte planologische procedures gevolgd kunnen worden. Ons voornemen is nieuwe ontwikkelingen zoveel mogelijk te bundelen in een verzamelplan, zodat kosten beperkt kunnen worden.

Aanpak/uitvoering

Na vaststelling van het plan door de raad wordt dit naar de provincie verzonden.

Gedeputeerde Staten kunnen op onderdelen een zogenaamde reactieve aanwijzing geven wegens strijd met het provinciaal belang. Onderdelen waarop een reactieve aanwijzing is gegeven treden niet in werking.

Het plan wordt na de toetsing door de provincie gedurende zes weken ter inzage gelegd.

Belanghebbenden, die eerder een zienswijze hebben ingediend kunnen in beroep gaan bij de Raad van State tegen het plan.

Na de periode van ter inzage legging treedt het plan in werking, tenzij een voorlopige voorziening bij de Raad van State is aangevraagd en toegekend.

Communicatie

De ter inzage legging wordt bekendgemaakt via de Wijkse Courant, de Staatscourant, de gemeentelijke website en nieuwsbladen en websites van omliggende gemeenten. Indiciers van zienswijzen krijgen schriftelijk bericht over de ter inzage legging.

Financiën

De externe advieskosten voor het bestemmingsplan Buitengebied inclusief Nota van uitgangspunten en planmer bedragen ongeveer € 125.000,-. Het bedrag is exclusief de kosten van de ruimtelijke onderbouwingen voor particuliere initiatieven en uitbreidingen van bouwvlakken. Deze kosten zijn doorberekend aan de aanvragers op grond van de legesverordening. Voor een bestemmingsplan van deze omvang zijn de kosten beperkt gebleven, door externe advisering beperkt te houden.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Wijk bij Duurstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders
d.d. 9 december 2014, nr.

gelet op Wet ruimtelijke ordening

besluit:

1. Het bestemmingsplan Buitengebied 2015 als vervat in het GML bestand NL.IMRO.0352.bgbuitengebied-bva1, met de bijbehorende regels en ondergrond – gewijzigd vast te stellen;
2. Geen grondexploitatieplan vast te stellen voor onderhavig bestemmingsplan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van dinsdag 17 februari 2015

De raad voornoemd,

griffier,

voorzitter,

Bijlagen

- Bestemmingsplan Buitengebied 2015:
http://www.planviewer.nl/my_plans/wijkbijduurstede/713
- Vergelijking Nota van uitgangspunten – Bestemmingsplan Buitengebied 2015

Burgemeester en wethouders van Wijk bij Duurstede,

Wilma van de Werken
secretaris

Tjapko Poppens
burgemeester